

Η ΜΙΖΕΡΙΕΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Η ΦΙΛΑΡΓΥΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ

"Ακρον άωτον τσιγκουνιάς, μιζέριας, πονηρίας, στριφιδικίας, σκληρότητας. 'Η πατρική του κληρονομία. 'Η άδικίες του εις βάρος των δούλων του. 'Όπου τους κόβει τὸ ψωμί. 'Η άπεργία τῆς πείνας. Στὸν "Άρειο Πάγο. 'Αμίμητο δικλαδικαί του μεγάλου ρήτορος. Τὸ μίζερο ὄρω του στὴν περίφημη Λαϊδα, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Π' τὸυς διασημοὺς ἄνδρας τῆς 'Ιστορίας, πολλοὶ ἠπῆρξαν τρομερὰ τσιγκουνήδες, ὅπως ὁ Μέγας Ναπολέον, ὁ Μέγας Πέτρος, ὁ Φρειδερίκος ὁ Μέγας τῆς Πρωσίας, ὁ φίλος του Βολταίρος, ὁ καρδινάλιος Μιζαρίνος, ὁ ἰμπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ Λουδοβίγου 14ου, Κολμητῶ, ὁ Σαϊξπηρ καὶ ἄτ' τοὺς ἀρχαίους 'Ελληνας ὁ Πλάτων καὶ ὁ Δημοσθένης.

'Ο τελειωτὸς πρὸ πάντων, ἦταν πραγματικὸς τύπος Σάβλων κ' ἡ τσιγκουνιά του εἶχε γίνει παρομοιώδης, ὄχι μόνον στὰς 'Αθήνας, ἀλλὰ σ' ὅλην τὴν 'Ελλάδα, στὴ Μεσῶτ' Ἀσίᾳ καὶ στὴ Σικελία, Συχνά, στὴν ἀρχαιότητα, ὁσάκις μιλοῦσαν γιὰ κανένα φοβερὸ φιλαργύριον καὶ ἤθελαν νὰ δώσουν τὸ μέτρο τῆς φιλαργυρίας του, ἔλεγαν:

— Αὐτὸς ξεπερνᾷ στὴν τσιγκουνιά καὶ τὸν 'Αθηναῖο ρήτορα Δημοσθένη!

Κι' ὅμως, ὁ Δημοσθένης δὲν ἦταν φτωχὸς. Εἶχε κληρονομήσει ἀπ' τὸν πατέρα του σεβαστὴ περιουσία, κτήματα διάφορα κ' ἕνα μεγάλο ἐργαστήριον, σὶὸ ὅποιο κατασκευάζοντο περικεφαλαίες καὶ θώρακες γιὰ τοὺς πολεμιστὰς, σπαθιά, μαχαίρια κ' ἄλλα τέτοια εἶδη.

Οἱ ἐπίτροποι ὅμως, οἱ ὅποιοι εἶχαν ὀριστεῖ ἀπ' τὸν πατέρα του Δημοσθένη γιὰ νὰ διαχειριστοῦν τὴν περιουσία του μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεως τοῦ γιου του, ἀσώτεφραν καὶ σαπατῶλησαν ἕνα μεγάλο μέρος τῆς κληρονομίας του.

'Αλλὰ καὶ πάλι δὲν βρέθηκε φτωχὸς ὁ Δημοσθένης ὅταν ἐνηλικιώθηκε. Ἐκτὸς τῆς πατρικῆς του περιουσίας, κέρδιζε μεγάλα ποσὰ κ' ἀπ' τὴν ἐξάσκηση τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ρήτορος κ' ἀπὸ τὰ μαθήματα οητορικῆς, τὰ ὅποια εἶχε στὴ σχολή του. 'Ἐτσι, μέσα σὲ λίγα χρόνια, ἡ περιουσία του εἶχε γίνει μιὰ ἀπ' τὶς μεγαλύτερες τῶν 'Αθηνῶν.

Μολιπαῖα ἦταν τρομερὰ «καρχιτὸς» στὰ ἔξοδά του καὶ ζούσε στεροῦμενος πολλῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια ἀτελείμιθιαν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, πολὺ λιγώτερο πλούσιοι ἀπ' αὐτόν.

Λόγου χάριν, εἶχε ὄρισει γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ γιὰ ὅλα τὰ ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενίας του, μιὰ ἡμέρα μόνον τὴν ἑβδομάδα, κατὰ τὴν ὅποια ἔτρωγαν κρέας καὶ ἄλλη μιὰ ἡμέρα γιὰ νὰ τῶνε ψάρια. Τῆς ὑπόλοιπης πέντε ἡμέρες ἔτρωγαν χορτακιά καὶ ἔστρους καρπούς.

Στὸ ἐργαστήριον ποὺ ὁ Δημοσθένης κληρονόμησε ἀπ' τὸν πατέρα του, ἐργαζόντουσαν τραχῶσοι δούλοι του. Τὸ τί τραβοῦσαν οἱ δυστυχισμένοι αὐτοὶ ἄνθρωποι ἀπ' τὸν κῆρύ τους, εἶνε ἀπερίγραπτο.

Κάθε ἴσοο τοὺς ἐλάττωνε τὴν ἡμερησία μερίδα ψωμοῦ καὶ φαγητοῦ, μετὴ τὴ δικαιολογία, ὅτι τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἦ ἐπιχειρηματιζομένησαν! Μὰ κ' ὅταν ἡ δουλειὰς πῆγαναν καλά, δὲν τοὺς αἰφάνειε τὴ μερίδα. Κι' ἔτσι, μετὴ τῆς διαφόρου ἐλαττώσεως, εἶχε καταλήξει νὰ τοὺς δίνῃ ἕκατὸ δράκμα ψωμί γιὰ μεσημερί-βράδην καὶ διὸ πάντα χορτοόουτας γιὰ τὸν κάθε ἐργάτη!...

Τὸ κακὸ ὅμως παράγγεινε, φαίνεται, σιγά-σιγά καὶ οἱ δούλοι τοῦ Δημοσθένη, μιὰ μέρα, ἀφοῦ συνεννοήθηκαν μεταξύ τους, κηρύξανε ἀπεργία τῆς πείνας.

'Όταν ἰσάθε αὐτὸ ὁ μέγας ρήτορ, εὐχαριστήθηκε καὶ διάταξε γὰ μὴ μαγειροῦν τὴν ἐπιτιμένη χορτοόουτα καὶ νὰ μὴ ζιμιώσουν ψωμί γιὰ τοὺς δού-

λους, γιὰ... ἐνὰ μὴν πάνε χαμένα, ἀφοῦ ἔτσι κ' ἄλλοῶς οἱ ἐργάτες του δὲν θὰ τὰ τρώγανε!...

'Η χαρὰ του ὅμως δὲν ἐκράτησε πολὺ. Γιατὶ πρόσεξε, ὅτι οἱ δούλοι του δὲν ἔβγαζαν πειὰ ὄυτε τὴ μισὴ δουλειὰ ἀπὸ κείνη ποὺ βγαζαν πρὶν. Κατάλαβε τότε, ὅτι οἱ δούλοι, ἐξαντλημένοι καθὼς ἦσαν ἀπ' τὴν πείνα, δὲν εἶχαν τὴ δύναμη ν' ἀποδώσουν περισσότερη δουλειὰ κ' ἀποφάσισε νὰ λάβῃ τὰ μέτρα του.

Συγχρόνως ὅμως, κάποιος πολιτικὸς του ἀντίπαλος συμβούλεψε τοὺς δούλους τοῦ Δημοσθένη νὰ ὑποβάλλουν στὸν 'Άρειο Πάγο μιὰ ἀναφορά, στὴν ὅποια νὰ διαμαρτυροῦνται γιὰ ὅσα τραβοῦσαν.

Στὰς 'Αθήνας ὑπῆρχε τότε ἕνας νόμος ποὺ εἶδνε τὸ δικαίωμα στοὺς δούλους ν' ἀναφέρονται στὸν 'Άρειο Πάγο, ὁσάκις οἱ κῆρυ τοὺς τοὺς ὑπέβαλλαν σὲ ἀπάνθρωπα βασανιστήρια.

Σίμωφρα λοιπὸν μετὸν νόμο αὐτόν, ὁ 'Άρειος Πάγος ὑποχρῶοσε τὸν Δημοσθένη νὰ δῆν στοὺς δούλους του ἀπὸ τραχῶοια δράκμα ψωμί τὴν ἡμέρα καὶ ἀνάλογο φαγητό.

'Η ἀπόφασι αὐτὴ τοῦ 'Άρειοῦ Πάγου ἔκανε ἔξω φρενὸν τὸν Δημοσθένη.

— 'Η ἀπόφασι τοῦ 'Άρειοῦ Πάγου καταργεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἔχη κανεὶς δούλους, ἔλεγε. Μετὴ κείνη ὑποχρῶοσι τῶν δούλων μου. Κι' ἔπειτα, γιὰ σκεφθῆτε! Νὰ τοὺς δίνω τραχῶοια δράκμα ψωμί τὴν ἡμέρα! Αὐτὸ εἶνε ἄνω ποταμῶν. Μέσα σ' ἔξη μῆνες, οἱ δούλοι μου θὰ παχύνουν, θὰ γίνουν δυσκίνητοι καὶ τεμπέληδες καὶ δὲν θὰ ποὺ βγάξουν καθόλου δουλειὰ.

'Ἐν τοῦτοις ἀναγκάστηκε στὸ τέλος νὰ συμμορφωθῇ μετὴν ἀπόφασι τοῦ 'Άρειοῦ Πάγου.

Τὸ φύσαγε ὅμως καὶ δὲν κρύωνε. Κι' ἀποφάσισε στὸ τέλος νὰ τιμοῦρησῃ κ' ἄλλον τρόπο τοὺς δούλους του.

'Όρισε νὰ ἔπνυνθῃ καὶ νὰ πᾶνουν δουλειὰ τὸ πρῶτὸ μιὰ ὄρα νοῖτερα ἀπ' ὅ,τι ἔπιναν πρὶν. Ἐπίσης τοὺς κρητοόουσε τὸ βράδην στὴ δουλειὰ μιὰ ὄρα ἀργώτερα ἀπ' τὴ συνηθισμένη καὶ τέλος τοὺς ἔκρυψε κ' ἄλλη μιὰ ὄρα ἀπ' τὴ μεσημεριανὴ ἀνάπαυσι.

'Ἐτσι, οἱ δυστυχισμένοι οἱ δούλοι κατάντησαν νὰ δούνεῖουν δεκαπέντε ὄρες τὴν ἡμέρα, ἀπ' τῆς 4 τὸ πρῶτὸ ὄς τῆς 8 τὸ βράδην, μετὰ διαλείμματα μιὰς ὄρας μόνον τὸ μεσημέρι.

Μὰ δὲν ἄργησαν νὰ ὑποβάλλουν νέα ἀναφορά στὸν 'Άρειο Πάγο, ὁ ὅποιος τοὺς ὄρισε δεκάωρη ἐργασία ἡμερησίως.

'Η διὸ αὐτῆς δικῆς τοῦ Δημοσθένη μετὸς δούλων του, εἶχαν διασκεδάσει τοὺς 'Αθηναίους, ὅσο τίποτε ἄλλο τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη.

"Ἄς σημειωθῇ ἐπίσης, ὅτι ὁ Δημοσθένης ποὺ ἔπνυνγε πάντα πολὺ πρῶτὸ, κρητοόουσε ὁ ἴδιος τὰ κλειδιά τοῦ ἐργοστασίου του καὶ τῶν ἀποθηκῶν. Μόνος του πῆγαναν καὶ ἄνοιγε τὸ πρῶτὸ καὶ μόνος του κλειδῶνε τὸ βράδην.

Παρόδινε στοὺς ἐργάτες μετὸ ζῦγι τὸ μέταλλο ποὺ χρειαζότανε γιὰ τὴν κατασκευὴ τῶν θωράκων καὶ τῶν περικεφαλαίων. Ἐμεινε δὲ πάντοτε τέσσερες ὄς πέντε ὄρες τὴν ἡμέρα μέσα στὸ ἐργοστάσιο, ἐπαλέποντας τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα. Συχνὰ ἔφευγε, λέγοντας ὅτι θὰ γυρίσει σὲ διὸ ὄρες καὶ γυρίσει ὕστερ' ἀπὸ δέκα λεπτὰ ἢ μισὴ ὄρα, κᾶνοντας ἔτσι ἀιρνηθιασμοῦ γιὰ νὰ βεβαιωθῇ ἂν οἱ ἐργάτες του δούλευαν ἀδιάκοπα.

Μὰ καὶ στῆς συναλλαγῆς του ἦταν πολὺ μίζερος.

Κάποτε ἔκανε μιὰ παραγγελία σ' ἕναν ἐμπορὸ κ' ἐκεῖνος, ὅπως συνηθίζοταν, τοῦ ζήτησε προκαταβολή.

— Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ δώσω προκαταβολή, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Δημοσθένης. Ὅταν

'Ο ρήτορ Δημοσθένης. (Σχῆδιο τοῦ Ρομπενς ἀπὸ ἀρχαία προτομή).

μου φέρεις το έμπορεύμα, θα σου πληρώσω ολόκληρο το αντίτιμο. Προκαταβολή δεν δίνω.

—Μά τέτοια είνε η συνήθεια, επέμεινε ο έμπορος.
—'Η συνήθειες δεν είνε νόμοι ώστε να μη μπορή κανείς να τις καταργήση. Αί, λοιπόν, έχω την καταργώ αυτή την άνοητη συνήθεια.

—Γιατί τη λές άνοητη;
—Γιατί άν με άπατήσεις ή άν πεθάνεις ξαφνικά έσύ, πώς θα εξασφαλισθώ έχω ότι θα πάρω πίσω την προκαταβολή μου;

—'Αν σ' άπατήσω, θα με πιάς στο δικαστήριο, και σαν καλός ρήτορ πού είσαι, θα κερδίσης τη δίκη, αφού μάλιστα θα σου δώσω απόδειξι για την προκαταβολή. Κι' άν πάλι πεθάνω, θα τη ζητήσης άπ' τους κληρονόμους μου.

—Κι' άν έξεινοι άρνηθούν να μου την επιστρέψουν;
—Θά τους πιάς στο δικαστήριο, όπου, χωρίς άμφιβολία, θα κερδίσης την ύπόθεσι.

—Καλά και άγια είνε δ'ν' αυτά, άποκρίθηκε ο Δημοσθένης. 'Αλλά ώσπου να γίνη ή δίκη, να βγη ή άπόφασις και να πάρω πίσω την προκαταβολή, θα περάση καιρός και στο διάστημα αυτό τα λεφτά μου θα είνε κατατεθειμένα σε ξένα χέρια χωρίς τόκους. Έκτός άν δέχεται να μου πληρώσης... τόκο για την προκαταβολή πού θα σου δώσω!...

Φυσικά ο έμπορος δεν δέχτηκε την τερατώδη αυτή πρότασι και δεν έγινε τίποτε.

Μολαταύτα, ο Δημοσθένης ζητούσε κι' έπαιρνε πάντα προκαταβολές άπ' τους πελάτες πού του άνέθεταν να ύποστηρίξη τις ύποθέσεις τους στα δικαστήρια.

Κάποτε ένας πελάτης του του είπε:
—'Αφού έσύ στις έμπορικéς σου συναλλαγές δεν δίνεις προκαταβολές, γιατί τώρα ζητάς από μένα να σου προκαταβάλω τη μισή άμοιβή;

—Γιατί έτσι θα εμπνέωμαι καλύτερα και θα ύποστηρίξω με περισσότερο ζήλο την ύπόθεσι, άπάντησε ο πονηρός Δημοσθένης.

—Κι' άν εν τώ μεταξύ πεθάνεις ξαφνικά; Δεν θα χάσω τότε την προκαταβολή μου;
—Ναι, αλλά θα ώφειληθής ήθικώς και ύλικώς.

Θά πιάς στο δικαστήριο ότι μου είχες δώσει τη μισή άμοιβή για τη δίκη κι' ότι δεν έχεις πειρά να πάρης άλλο συνήγορο. Με το έπαίρημα αυτό θα αναγκήσης τους δικαστάς κι' έχεις πολλές έπιόδεις να κερδίσης την ύπόθεσι σου.

Με το σοφιστικό αυτό έπαίρημα, ο μέγας ρήτορ της 'Αρχαϊότητος' είσπραττε πάντα τις δίκές του προκαταβολές.

Χαρακτηριστικό της ταγκωνιάς του Δημοσθένη ήταν και το δώρο πού έκανε στην Κορινθία έταϊρα Λαϊδα. Της χάρισε δηλαδή έναν άσημνη καιρόφερτη, χαμομένο άπ' τα άποκρίγματα του άρχούρου του έργουστασιου του, δώρο φτηνό και μίζερο...

Αυτός ήταν εν όλίγοις ο μέγας της 'Αρχαϊότητος' ρήτορ.

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ

ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

(Του ΣΤΟΥΑΡ ΜΕΡΡΙΑ)

ΝΥΧΤΩΔΙΑ

Τό χλωμό φεγγάρι φωτίζει τη λίμνη πού λαμποκοπά, σαν ένας καθρέφτης πού άντανάλα χρυσές φωτιές, σαν μία άναλαμπη πυραγιάς. Όλα κοιμούνται τώρα. Μονάχα ένα άνθόνη φάλλει μ' έρωτικό πάθος.

Τ' άγεράκι δεν φυσάει πειρά στα πράσινα κλαδιά. Ό νυχτερινός ψήθυρος έχει σωπάσει. Μά μέσ' άπ' τις μελαγχολικές φυλλοσιές του δάσους πέφτουν σαν βροχή τ' άσημνη φύλλα των σιωπηλών άστρων.

Γύρω άπό τη λίμνη άπλώνεται τ' άνειρο του θανάτου πού άποκοιμίζει ήδονικά την ψυχή των πλάσμάτων.

Κάθε φύλλο τώρα άνατριχιάζει. Ψηλά άπό τό γαλάζιο ουρανό κατακυλιά ή θροσιά και μεταμορφώνεται σε μαργαριάρια πάνω στο μπουμπούκι της νυμφαίας, πού πλέει μέσ' στα νερά.

Τίποτε δεν ταράζει τό σκοτάδι, ούτε πέταγμα πουλιού, ούτε φωνή ανθρώπου. Μονάχα άπό τ' άπόμακρα του δρόμου ακούγεται ένα ρυάκι πού κυλάει όρημτικά στο δρόμο του τόν χαλκοστρωμένο...
ΤΟ ΧΛΩΜΟ ΜΕΤΩΠΟ ΜΟΥ...

Τό χλωμό μέτωπό μου τ' άκοιμώ πάνω στα γόνάτά σου πού είνε σκεπασμένα με ροδοπέταλα. Ό γλυκεία γυναίκα του φθινόπωρου, άς άγαπηθούμε προτου σμάνει ή καμπάνα των θλιβερών χρόνων...

Ό, τα γλυκά βάδια των χεριών σου! Πώς καταπραύνουν τις άνησυχίες πού με βασανίζουν! Σήκωσε τώρα τα μάτια σου και πές μου ένα τραγουδι...

Νανούρισε με ψάλλοντάς μου τα παλιά εκείνα μοιρολόγια, όπου οι οργάδες με τις χρυσές περικεφαλαίες ξεψυχοσαν στα πόδια κάποιου πυργοδεσποινάς...

Κι' ενώ ή παιδική φωνή σου θ' άντηχή σαν κρυσταλλένιο ρυάκι, θα ποθήσω να πεθάνω πάνω στα ρόδα της ποδιάς σου κι' ούτε θα σκεφτώ να ξανασηκωθώ για να ζητήσω τό βασίλειο πού μου άρπάξανε...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ

Πώς άποικεύσαν άλλοτε οι 'Αγγλοι πολιτικοί ύπόληψι και ήρημ. Μία μονομαχία του πρωθυπουργού Πίττ. Ο ίππετισμός των άντιπάλων. Ο Φόξ και ή κακή πυριτίς του στρατού. Τό χιούμορ ενός πληγωμένου πρωθυπουργού. Η μονομαχία του δευκούς Ουέλλινγκτον. Πώς ξεφρεφτανόταν ο δούξ του Βούγκινγχαμ τους συζύγους των όρσικών γυναικών, κτλ.

Σήμερα ή μονομαχίες είνε άπαγορευμένες σ' όλα σχεδόν τα πολιτισμένα κράτη, μά κι' εκεί πού επιτρέπονται, γίνονται σπανιάτα. Παλαιότερα όμως ή μονομαχίες ήσαν στην ήμερησία διάταξι και έστελναν κάθε τόσο ένα σωρό άνθρώπους στον 'Αδη.

Στην 'Αγγλία προάπαντων, την πατρίδα της ευγενείας, αλλά και της... μονομαχίας, πριν άπό ένα μόλις αιώνα, ή περισσότερες πολιτικές διαφορές έλύοντο με τό... πιστόλι ή με τό ξίφος. Όταν μάλιστα ένας πολιτικός ήθελε ν' άκουστή τ' όνομά του, προκάουσε τους άντιπάλους του σε μονομαχία και έτσι άποκτούσε ύπόληψη και ήρημ.

Κατά τό έτος 1796, ο περίφημος ρήτορ και πολιτικός της 'Αγγλίας, και πρωθυπουργός τότε, Γουλιέλμος Πίττ, σε μία συνεδρίασι της Βουλής των Κοινοτήτων τάβαλε με τόν άρχηγό της άντιπολιτεύσεως Θιέρνευ, ο όποιος άντιδρούσε συστηματικά στις προτάσεις του κυβερνητικού κόμματος.

Σε μία στιγμή ο Πίττ, μη μπορώντας πειρά να κρατηθής, γύρισε πρός τόν άντιπάλό του και του είπε έπάνω στο θυμό του:

—'Εσείς θέλετε διαρκώς να μάς φέρετε εμπόδια στο έργο μας. Αυτό πού κανέτε είνε άσχεσο...

'Η λέξι αυτή προκάλεσε πανδαυμόνιο μεταξύ των όπαδών του Θιέρνευ, ο όποιος έστειλε άμέσως στον Πίττ τους μάργουράς του καλώντας τον σε μονομαχία για την άκόλουθη Κυριαχή.

'Η συνάντησι πραγματοποιήθηκε, άλλ' αφού οι άντιπάλοι έφριξαν τέσσερες βολές χωρίς άποτέλεσμα, ο πρωθυπουργός πέταξε κέρα πρώτος τό πιστόλι του. Τό παράδειγμα του μιμήθηκε άμέσως ο Θιέρνευ κι' έτσι ή 'Αγγλία, χάρις στον ίπποτισμό και τη σύνεσι των άντιπάλων, δεν έχασε εκείνη την ήμέρα κανέναν άπό τους δύο έπιφανείς πολιτικούς της.

'Ενας άλλος πολιτικός της έποχής του Πίττ, ο Κάρολος Φόξ, ο όποιος έπίσης χρημάτισε πρωθυπουργός, κάποτε πού γινόταν συζήτησι στη Βουλή για τόν προϋπολογισμό του ύπουργείου των Στρατιωτικών, εξέφρασε τη λύπη του γιατί ο μέγας βιομήχανος της έποχής του 'Αδαμς είχε προμηθεύσει στο κράτος μαρσούτι του χειροτέρου είδους.

Ο 'Αδαμς, όταν έμαθε την κατηγορία του πρωθυπουργού, του έστειλε τους μάργουράς του κι' έπειτα άπό λίγες μέρες μονομαχήσαν. Στη μονομαχία αυτή ο Φόξ τραυματίστηκε έλαφρά. Ένώ δε οι γιατροί του επέδεναν τό τραύμα, κάλεσε τόν 'Αδαμς και του είπε:

—Φίλε μου, σάς ευχαριστώ πολύ!
'Ο βιομήχανος τόν εκύτταξε έκπληκτος.

—Σάς ευχαριστώ, εξακολούθησε δηκτικά ο πνευματώδης πολιτικός, γιατί είχατε γεμίσει τό πιστόλι σας με τό μαρσούτι πού προμηθεύετε και στο κράτος... 'Αλλοιώς ήπληχε φόβος να με σκοτώσετε...

Ο Ουέλλινγκτον, ο περίφημος Σιδηρούς Δούξ, ο όποιος νίκησε στο Βατερλώ τόν Ναπολέοντα, ήταν περίφημος και για τις μονομαχίες του. 'Η σπουδαιότερη άπ' όλες ήταν ή μονομαχία του με τόν λόρδο Βίλκινσον, έπειδή ο τελευταίος τόν κατηγορούσε ότι δήθεν βρισκόταν σε συνεννόησι με τόν Πάπα. 'Η κατηγορία ήταν πολύ βαρεία και ο δούξ άποφάσισε να τη λύση με μονομαχία.

'Επειδή όμως την πρώτη φορά πού συναντήθηκαν οι άντιπάλοι δεν μπόρεσαν να χτυπηθούν άποτελεσματικά, άποφάσισαν να μονομαχήσουν και πάλι. 'Αλλά ή δεύτερη αυτή και ένδεχόμενη θανάσιμη μονομαχία, έμποδίστηκε άπό την κοινή γνώμη, ή όποια παρέστησε στο στρατάρχη ότι ήταν κομικό να διακινδυνεύση χωρίς λόγο τη ζωή του.

Ο δούξ του Βούγκινγχαμ, ο διασημότερος Δόν Ζουάν της έποχής του, συνήθισε να λέγη ότι δυο-τρεις πιστολιές ήσαν τό καλύτερο μέσον για ν' απαλλαγής κανείς άπό τόν νοηλητικό σύζυγο μιάς όρραίας κυρίας.

'Εχοντας τέτοιες... υξοπλαστικές ιδέες ο δούξ, μονομαχήσε κάποτε σε μία πάροδο του Λονδίνου, για τα όρραία μάτια κάποιας άριστοκρατίδος, με τόν δούκα Μπετφόρδ. Ο Μπετφόρδ, ο όποιος έπρεπε να πυροβολήση πρώτος, έφριξε στον άέρα. Τό ίδιο έκανε κι' ο άντιπάλός του, ο όποιος κατόπιν τόν πλησίασε, του έσφιξε τό χέρι και του είπε:

—Μυλόρδε, σάς βεβαιώνω ότι θα προτιμούσα να μου κοπή τό χέρι, παρά να σάς κάμω κακό. Ένας άνθρωπος όμως πού φέρνει κάποιον τίτλο στην κοινωνία, πρέπει πρδ παντός να διατηρή άηλιόσθη την τιμή του, και ή μονομαχία είνε τό μόνο μέσον πού διαθέτουμε για την έκλήρησι αυτής της ύποχρεώσεως μας...

